

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی رفتارهای پیشگیری کننده از سرطان پوست با استفاده از تئوری انگیزش محافظت در دانش آموزان روستایی شهرستان فسا

استاد راهنما :

امین کیانی

استاد راهنمای دوم:

دکتر علی خانی جیحونی

نگارش :

بهاره عرفانیان

شهریور ۱۳۹۹

چکیده:

بررسی رفتارهای پیشگیری کننده از سرطان پوست با استفاده از تئوری انگیزش محافظت در دانش آموزان روستایی شهرستان فسا

مقدمه: شیوع سرطان پوست در دهه های اخیر رو به افزایش بوده است بطوری که به درجه اپیدمی رسیده است و سالانه آسیب و موارد مرگ و میر فراوان و هزینه های سنگینی را به جامعه بشریت تحمیل می نماید. مطالعه حاضر با هدف کاربرد نظریه انگیزش محافظت بر رفتار های پیشگیری کننده از سرطان پوست در دانش آموزان مناطق روستایی شهرستان فسا انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه در دو مرحله انجام شد: فاز اول این مطالعه، مطالعه توصیفی- تحلیلی و مقطعی در سال ۱۳۹۶ برای بررسی ارزش پیش بینی نظریه انگیزش محافظت در مورد رفتارهای پیشگیرانه سرطان پوست بر روی ۴۰۰ دانش آموز به طور تصادفی انتخاب شده از مقطع پنجم ابتدایی مناطق روستایی شهر فسا انجام شد. در مرحله دوم، با توجه به نتایج مطالعه مقطعی، یک مطالعه مداخله ای نیمه آزمایشی روی ۴۰۰ دانش آموز دبستانی (۲۰۰ گروه آزمایش و ۲۰۰ گروه کنترل) در سال ۱۳۹۷ انجام شد. مداخله آموزشی برای گروه آزمایش به مدت ۸ جلسه (هر کدام ۵۰-۵۵ دقیقه) در تئوری انگیزش محافظت مبتنی بر فواصل هفتگی انجام شد. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه حاوی اطلاعات دموگرافیک و نظریه انگیزش محافظت در قبل و شش ماه پس از مداخله جمع آوری شد.

نتایج: سازه های تئوری انگیزش محافظت ۵۸/۶٪ از رفتارهای پیشگیری کننده از سرطان پوست را پیش بینی کردند. نتایج نشان داد که بین دو گروه از نظر دانش، حساسیت درک شده، شدت درک شده، پاداش، ترس، انگیزه محافظت، اثر پاسخ، خودکارآمدی، هزینه های پاسخ و رفتارهای پیشگیرانه سرطان پوست تفاوت معنی داری وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری: مداخله آموزشی با این حال، شش ماه پس از مداخله، گروه آزمایش افزایش قابل توجهی در هر یک از سازه های ذکر شده نشان داد.

واژگان کلیدی: مداخله آموزشی، نظریه انگیزش محافظت، دانش آموزان دبستان، سرطان پوست.

Abstract

Application of Protection Motivation Theory in skin cancer preventive behaviors amongst primary school students of Fasa

Introduction: The prevalence of skin cancer has been increasing in recent decades, reaching the level of epidemic and imposes many injuries and deaths and heavy costs on human society. The aim of this study was to apply the theory of protective motivation on preventive behaviors of skin cancer in students in rural areas of Fasa city.

Material and methods: This study was done in two stages: Phase I of this study, the descriptive-analytic and cross-sectional study was conducted in 2017 to investigate the predictive value of the protection motivation theory on skin cancer preventive behaviors. on randomly selected 400 students from the fifth-grade primary school in Fasa city, Fars province, Iran. In the second stage, according to the results of the cross-sectional study, a quasi-experimental interventional study was conducted on 400 primary school students (200 experimental groups and 200 control group) in 2018. The educational intervention was performed for the experimental group for 8 sessions (50-55 minutes each) at weekly intervals-based protection motivation theory. Data was collected using questionnaire containing demographic information and the protection motivation theory in before and six months after intervention.

Results : The constructs of protection motivation theory predicted 58.6% of skin cancer preventive behaviors. The results indicated that there was no significant difference between the two groups in terms of knowledge, perceived sensitivity, perceived severity, reward, fear, protection motivation, response efficacy, self-efficacy, response costs, and the skin cancer preventive behaviors in before the educational intervention

Conclusion : However, six months after the intervention, the experimental group showed a significant increase in each of the mentioned constructs.

Key words : Educational Intervention, protection motivation theory, Primary School Students, Skin Cancer